

Arturs bija MANS GOOGLE

Inese Vaidere izdod atmiņu grāmatu par vīru, Dienas sporta nodaļas ilggadējo vadītāju Arturu Vaideru (1955. gada 28. augusts – 2016. gada 3. oktobris), atklāj, ar kādām izjūtām saņem Lielā Feliksa balvu, un stāsta par izaicinājumiem Eiropas parlamentā

EGĪLS ZIRNIS, FOTO – KRISTAPS KALNS

Profesionālisms, enciklopēdiskas zināšanas sporta vēsturē un aktualitātēs, laba humora izjūta, bet pāri visam nenoslēpjama un nesavtīga interese par līdzilvēkiem – tādu mēs atceramies *Dienas* sporta nodaļas vadītāju Arturu Vaideru. Ekonomikas doktore un politiķe, kopš 2004. gada Eiropas Parlamenta deputāte Inese Vaidere ar Arturu kopā nodzīvoja gandrīz 40 gadu. Arturs, nācis no vairāku ilgdzīvotāju dzimtas, droši vien cerēja nodzīvot vēl četrdesmit un tad uzrakstīt arī atmiņas, kas viņam kā labam stāstniekam noteikti būtu spilgtas un krāšņas, bet liktenis izrādījās nežēlīgs, un nu atmiņas par viņu jāraksta mums, kam bija tā laime viņu pazīt. 2. novembrī tika atvērta Ineses Vaideres dibinātā Artura Vaidera fonda un izdevniecības *Jumava* veidotā grāmata *Vaiders*. Grāmata apkopoti 123 Artura Vaidera kolēģu, draugu, laikabiedru, viņa aprakstīto personu stāsti – vārdnīca par Artura Vaidera dzīvi un darbiem no dzimtās Arendoles līdz Latvijas sporta žurnālistikas spicei. *Dienai* Inese Vaidere tagad stāsta, ka darbs Eiropas Parlamentā ir tas, kas pēc smagā zaudējuma viņu uztur pie dzīvības.

Kā jūs ar Arturu iepazīnāties?

Interesanti un reizē parasti. Viņam

vēsturniekos bija kursabiedre Daina, kura bija uzaicinājusi viņu un mani uz savu vārdadienu. Tajā vakarā mēs tā kā saskatījāmies. Runājām par hokeju. Tas bija 1978. gads, toreiz tikt uz hokeju bija kaut kas neiedomājams. Arturam bija šī iespēja, viņš strādāja Sporta komitejā par instruktoru un varēja dabūt ielūgumus. 8. novembrī viņš uzaicināja mani uz hokeju, to mēs vēlāk uzskatījām par mūsu iepazīšanās dienu. Toreiz pārliecinājāmies, ka arī traumas var vienot cilvēkus – man bija cietis viens celis, viņam pretējais, vairs tikai neatceros, kuram kurš. Mēs abi viegli klibojām, un, kad spēle sīta augstu vilni, gadījās nejauši uzstīst otram pa sāpošo celi – tad bija kopīga jautrība.

Kuras komandas toreiz spēlēja?

Arturs noteikti atcerētos gan komandas, gan rezultātu. Es vairs neatceros. Droši vien spēlēja Balderis.

Ar Arturu nekad nebija garlaicīgi, viņš vienmēr kaut ko stāstīja, bija īsts ideju generators. Es reizēm teicu: Artur, tu tā kā radio... Viņa mamma teica, ka Arturs jau tad, kad bija maziņš, vienmēr esot kaut ko stāstījis. Kad pēdējos gados biežāk kopā braucām uz ārzemēm, biju lepna, redzot, cik forši un kompetenti viņš ar mani ar valsti kolēģiem var runāt par visām tēmām, ne tikai par futbolu, kura viņš spēlēja. Arturs bija mans *google*. Viņa padomu man ļoti pietrūkst.

Arī par savu dzimtu viņš stāstīja ļoti interesanti.

Bet atmiņas droši vien nebija sācis rakstīt?

Arturs teica, ka viņa dzimtā visi ir

ilgdzīvotāji. Cik nopratu, viņš arī bija noskaņojies, ka gan jau visu paspēs, bet tā laikam nedrīkst runāt. Aleksandrs Tralmaks atmiņās raksta, ka bija ierosinājis Arturam izdot darbu izlasi, bet viņš atbildējis, ka nav tam laika. Tagad man tas būs jāizdara.

Kas attiecas uz atmiņām, var tikai ieteikt bērniem klausīties savu vecāku stāstos, kamēr viņi ir dzīvi, un tos pierakstīt. Manam vectēvam un vecaimātei bija ļoti interesanti likteņi. Es no viņu stāstiem atceros diezgan daudz, jo man ir laba atmiņa, tomēr daudzas lietas ir izkrikušas no prāta. Vectēvs bija paņemts ķeizara armijā, karojis Krievijā un Polijā. Kad viņš stāstīja, ko pieredzējis, tad teica: «Manas dzīves serenāde.» Daudzus no stāstiem viņš atkārtoja vairākkārt, un mēs jau vīpsnājām, ka vecaistēvs atkal stāsta serenādi. Tolaik es viņa stāstus zināju no galvas. Reiz viņam bijis jārok ierakums, pienācis virsnieks un izrāvis viņu ārā no izraktās bedres. Vecaistēvs, šerps būdams, kā līcis virsniekam ar lāpstu pa galvu, tas beigts! Kara tiesa vecaistēvam piespriež nāvessodu. Bet – to es vairs īsti neatceros, taču var noskaidrot – vecaistēvam dzimšanas diena bijusi vienā dienā ar carieni, un viņš apžēlots. Pēc tam viņš aizbrauca uz Sibīriju, nodibināja savu uzņēmumu un ļoti labi dzīvoja, sapelnīja naudu, iepazīnās ar manu vecmāti, kura no Kurzemes kara laikā vispirms bija izdzīva uz Petrogradu un strādājusi zāļu fabrikā. Viņas, meitenes, esot uzvilkušas sarkanas kleitas un gājušas «Leniņu klausīties». >